

tignok, at denne Ændring meget vanskelig kan finde Sted ved Hjælp af Statsforanstaltninger. Det er nemlig meget rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) udtalte: Hovedsagen er, at vi har de rette Mænd at sætte i Spidsen for vore Lærerskoler. Naar der i 40erne, 50erne og 60erne her i Landet udgik en Række dygtige, interesserede og, jeg kan tilføje, stærkt kristeligt paavirkede Personligheder — særlig fra Snedsted, Ranum og Jellinge Seminarier — til Arbejdet i vor Folkeskole, skyldtes det ikke en eller anden Statsforanstaltning, og det skyldtes heller ikke, at disse Seminarier var særdeles godt indrettede hverken paa den ene eller anden Maade, men det skyldtes i første Række den Omstændighed, at der netop paa disse Steder virkede Folk, som fyldte deres Plads paa allerbedste Maade; nemlig Ludvig Christen Møller i Snedsted og senere i Ranum og Svendsen i Jellinge.

Ungdomsskolen, som har været stærkt fremme i den offentlige Debat baade her og ude i Landet i de senere Aar, maa bringes ind i faste Rammer, Tilsynsspørgsmaalet maa løses, og det § 8-Spørgsmaal, som nu i en hel Aarrække har staaet paa Dagsordenen, maa vi ogsaa se at faa bragt til en for alle Parter tilfredsstillende Løsning. Saaledes kunde der nævnes mange Spørgsmaal, men baade i Befolkningen og sikkert ogsaa i denne Sal kan Meningerne være delte med Hensyn til, hvorvidt disse Spørgsmaal løses bedst stykkevis, som det har været Tilfældet med de Skolereformer, vi har faaet i den sidste Menneskealder. Gang paa Gang, siden Hall først i 70erne fremsatte sit Skolelovforslag, har Skolelovforslag, som ikke er blevet til noget, været fremme i Rigsdagen, men vi har ogsaa faaet adskillige Reforme; og naar vor Folkeskole og dens Forhold fra forskellige Sider, formentlig ogsaa fra den højtærede Ministers Side, er blevet malet Graat i Graat, vil jeg dog minde om, at vi ogsaa har faaet Reforme, som har haft deres Betydning for Folkeskolen. Ved at reformere stykkevis er der Fare for en vis Ensidighed, som bedre kan undgaas, naar Sagen tages under samlet Overvejelse. Det er imidlertid ikke sikkert, at vi, selv om disse Skolespørgsmaal kommer til samlet Overvejelse i en Kommission, faar en samlet Skolereform; muligvis maa vi tage Skolereformen op stykkevis, men der vil alligevel i en saadan Kommissions Arbejde og Betænkning være et stort Materiale til Brug ved dette Lovgivningsarbejde.

Det, som for mig er Hovedsagen — og der kan jeg slutte mig baade til det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) og til det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (S. C. Nørgaard) —, naar der er Tale om en Reformering af vor Folkeskole, er, at denne Reform bliver i god Overensstemmelse med Opfattelsen i den jævne Befolkning, hvis Børn særlig søger Folkeskolen, og at denne Befolkning gennem Kommunalbestyrelserne og Skolekommissionerne bevarer Hovedindfyldelsen paa denne Skole. Det fremgik af den Tale, som blev holdt af det ærede 2det Medlem for Hovedstaden (K. M. Klausen), som talte paa Socialdemokraternes Vegne, at han ønskede, at vor Skole, mere end det nu er Tilfældet, maatte blive en Statsskole, og han fremhævede særlig, at man derved vilde opnaa større Ensartethed. Naar der er Tale om vort Skolevæsen, anser jeg imidlertid ikke denne Ensartethed for at være af det gode. Det forekommer mig at være det rigtigste, at Lovens Rammer bliver saa vide og rummelige som muligt, saa at der er Bevægelsesfrihed for Kommunerne til at ordne deres Skolevæsen, som det passer dem bedst, blot man sikrer sig, at Undervisningen ikke forringes. I den Egn, hvor jeg har mit Hjem, og hvor jeg har arbejdet ved Skolen i mange Aar, i Midt- og Vestjylland, har vi ordnet det saaledes, som ogsaa det ærede 3die Medlem for Thisted Amt omtalte, at vi har Hverdagsundervisning for alle Klasserne i Vinterhalvaaret og Hverdagsundervisning for de mindre Børn ogsaa om Sommeren; derimod er de større Børn i nogen Grad fri for Skole om Sommeren for at kunne deltage i det praktiske Arbejde. Det finder vi er en udmærket Ordning af disse Forhold, men fordi denne Ordning passer i denne Egn, er det ikke sikkert, at den passer i alle andre Landsdele. Det vilde være ganske meningsløst, om man for at opnaa en saadan Ensartethed i vor Skolelovgivning og vor Skoleordning vilde tvinge de forskellige Egne og tvinge os derovre til at opgive denne Hverdagsundervisning, som vi har om Vinteren, og som vi sætter Pris paa og mener er værdifuld. Det ærede 2det Medlem for Hovedstaden omtalte ogsaa de vestjyske Vinterskoler. Han omtalte for Resten ogsaa under Finanslovens første Behandling den ringe Løn, som Kommunerne ydede Lærerne ved disse Vinterskoler. Jeg vil indrømme, at Lønningerne er smaa, men jeg vil gøre opmærksom paa, at det ærede Medlems Tal for Lønningerne ved disse mindre Skoler